

CZERWONA MAGAZYN NUMER XIV/IX/2026

SZPILKA

Beata Drzazga

przedsiębiorczyni, filantropka, laureatka Gloria Publica

ISSN 2720-1007

9 770272 010076 >

Klimatyczne wnętrza w samym sercu Warszawy

Warszawski Dom Technika

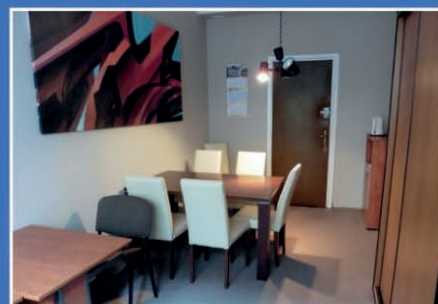
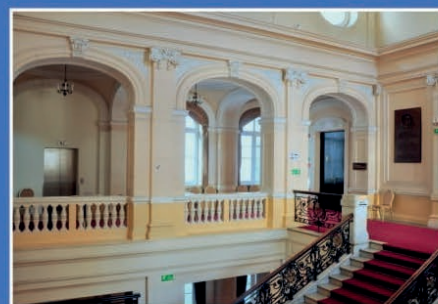
Tadeusza Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa

WYNAJEM SAL – tel. 729 052 512

WYNAJEM POWIERZCHNI BIUROWEJ – tel. 729 052 516

6 klimatyzowanych, w pełni wyposażonych sal mogących pomieścić od 15 do 400 osób.

Doświadczony zespół pomoże, doradzi, zorganizuje, każde wydarzenie w reżimie sanitarnym.

www.wdtnot.pl

URSZULA BARBARA KRAWCZYK

Redaktor Naczelna

Drodzy Czytelnicy,

oddajemy w Państwa ręce numer, w którym spotykają się światy zbyt często opisywane osobno: nauka, biznes, samorządność, kultura i odpowiedzialność społeczna. Tymczasem najważniejsze zmiany zaczynają się właśnie tam, gdzie te światy przestają działać obok siebie, a zaczynają ze sobą rozmawiać.

Bohaterowie tego wydania różnią się doświadczeniem, drogą zawodową i obszarem działalności. Łączy ich jednak coś znacznie ważniejszego niż stanowiska i tytuły: pozostawiają po sobie ślad. Podejmują decyzje, tworzą instytucje, rozwijają przedsiębiorstwa, kształtują język, kulturę oraz debatę publiczną. Nie tylko obserwują rzeczywistość, ale biorą za nią odpowiedzialność.

W tym numerze pytamy więc nie tylko o sukces. Interesuje nas również jego sens, cena i trwałość. Rozmawiamy o przywództwie, które nie kończy się na zajmowanym stanowisku. O kulturze, której nie można sprowadzić do kosztu w budżecie. O obecności kobiet przy stołach decyzyjnych – i o tym, dlaczego sama obecność nie wystarczy, jeśli nie towarzyszy jej rzeczywisty wpływ. O nauce, która powinna spotykać się z biznesem i samorządem, oraz o przedsiębiorczości zdolnej dostrzegać coś więcej niż najbliższy wynik finansowy.

Szczególne miejsce zajmuje w tym wydaniu **Gloria Publica** – wyróżnienie dla osób, których dorobek ma znaczenie publiczne. Waldemar Dąbrowski, profesor Jerzy Bralczyk, Ewa Ewart, Beata Drzazga i Jacek Piechota reprezentują różne dziedziny, lecz każda z tych postaci przypomina, że prawdziwa pozycja nie wynika wyłącznie z rozpoznawalności. Buduje się ją przez lata: pracą, konsekwencją, odpowiedzialnością i wpływem wykraczającym poza własne środowisko.

Ten numer prowadzi nas również w stronę VI Kongresu Kobiety XXI Wieku. Jego hasło – „**Nauka. Biznes. Samorządność. Odpowiedzialność**” – nie jest tylko zapowiedzią programu wydarzenia. To cztery perspektywy, bez których trudno dzisiaj poważnie rozmawiać o przyszłości.

„Czerwona Szpilka” chce być miejscem takich rozmów. Nie interesują nas historie, które dobrze wyglądają jedynie w nagłówkach. Szukamy ludzi, idei i doświadczeń, które mogą prowadzić dalej: do refleksji, decyzji, współpracy, a czasem także do potrzebnego sprzeciwu.

Bo szpilka może być eleganckim detalem. Ale może również ukłuć dokładnie tam, gdzie zbyt długo panowała wygodna cisza.

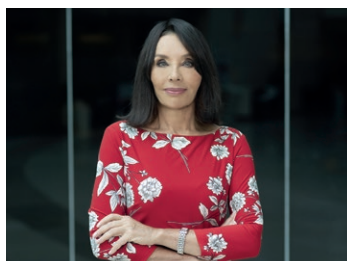
Zapraszam do lektury.

Urszula Barbara Krawczyk

SPIS TREŚCI

3 SZPILKA – PROF. DR HAB. JERZY BRALCZYK

6 KULTURA NIE JEST DEKORACJĄ. WALDEMAR DĄBROWSKI O POLSKIM SUKCESIE, SILE INSTYTUCJI I SZTUCE, KTÓRA PODNOSI NASZE ASPIRACJE

9 NIE MAMY KULTU TECHNIKI. MAMY KULT GADŻETÓW. EWA MAŃKIEWICZ-CUDNY O POLSKICH INŻYNIERACH, EDUKACJI, INNOWACYJNOŚCI I ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SZTUCZNĄ INTELIGENCJĘ

12 PAŃSTWO OPARTE NA NAUCE. WIEDZA, KTÓRA PRACUJE DLA GOSPODARKI, SAMORZĄDÓW I BEZPIECZEŃSTWA

14 ŻYCIE TO CZAS. CHCĘ ZOSTAWIĆ COŚ PO SOBIE. BEATA DRZAZGA – PRZEDSIĘBIORCZYNI O EMPATII, PRZYWÓDZTWIE I CENIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

16 MOSTY, KTÓRE ZOSTAJĄ

18 PRAWDA, KTÓRA WYZWAŁA

20 KOBIECA ENERGIA, KTÓRA ZMIENIA BRANŻĘ

22 KOBIETA PRZY STOLE TO ZA MAŁO. MUSI JESZCZE MIEĆ WPŁYW NA DECYZJE

24 MAZOWSZE. REGION, KTÓRY ŁĄCZY

26 CZYSTY BAŁTYK ZACZYNA SIĘ W GMINIE

28 WARSZAWA PONOWNIE POŁĄCZY POLSKI I UKRAIŃSKI BIZNES

29 PLAN NA 35 STOPNI. KTO MA PRAWO DO BEZPIECZNEGO CHŁODU?

32 ŚWIĘTOKRZYSKIE OTWIERA BRAMĘ DO ROZMOWY O PRZYSZŁOŚCI. GATEWAY FORUM 2026 ŁĄCZY BIZNES, NAUKĘ, SAMORZĄD I POLITYKĘ

34 JESIEŃ WAŻNYCH ROZMÓW. GDZIE SPOTKAJĄ SIĘ BIZNES, NAUKA I SAMORZĄD?

36 DZIESIĘĆ EDYCJI NA FALI ZMIAN

38 MAZURSKI RAJ. WYPOCZYNEK I SPOTKANIA W RYTMIE NATURY

40 GLORIA PUBLICA. UZNANIE DLA TYCH, KTÓRZY SŁUŻĄ SPRAWOM WSPÓLNYM

42 PO CO WYCHODZĘ NA SCENĘ? URSZULA KRAWCZYK O DOŚWIADCZENIU, KTÓRE POWINNO PRACOWAĆ, KSIĄŻCE „SKUTECZNY UMYŚŁ” I WYSTĄPIENIACH PROWADZĄCYCH DO DECYZJI

44 TAM, GDZIE SPOTYKAJĄ SIĘ DECYZJE. VI KONGRES KOBIETY XXI WIEKU POŁĄCZY NAUKĘ, BIZNES, SAMORZĄDNOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

WYDAWCA

Absens Carens Sp. z o.o.

Partyzantów 48, Czeczotki,
05-152 Czosnów,
tel. +48 601 350 838
tel. +48 602 254 303
e-mail: redakcja@absenscarens.eu
www.magazynczerwonaszpilka.pl

ISSN 2720-1007

REDAKCJA

Urszula Barbara Krawczyk
REDAKTOR NACZELNA

Mariusz Bogdan Krawczyk
SEKRETARZ REDAKCJI

NA OKŁADCE

Beata Drzazga Fot. Lidia Skuza

PROJEKT GRAFICZNY

Paweł Król

DTP i DRUK

Drukarnia Standruk

ZDJĘCIA

Materiały autorów, archiwum redakcji,
Pixabay, Freepik, Agencja AKPA

Wszelkie prawa zastrzeżone.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności
za treść reklam.

SZPILKA

Mała, ostra, czasem złośliwie wbijana. Szpilka zdobi, kłuje, pojawia się w przysłowiach i metaforach – i ma w polszczyźnie zaskakująco bogatą rodzinę.

Czyli: mała, mniejsza szpila. Ale słowa „szpila” używamy rzadziej, bo i szpile nieczęsto się trafiają, a jeśli już, to raczej metaforycznie. Jeżeli ktoś komuś wetknął, wbił lub wsadził dużą szpilkę, czyli mu mocno przymówił, coś wytknął, to można powiedzieć, że to była szpila (ciekawe, że gdy wytknął, to wetknął). Kiedyś szpil więcej było, drogocennych, złotych, brylantowych. Dziś to nie słowo „szpilka” jest dla nas zdrobnieniem od szpili, lecz słowo „szpila” to zgrubienie od słowa szpilka. Ale tak jest w rodzinie: agrała rządsza jest od agrałki, guz od guzika.

A szpilki są w powszechnym, także językowym użyciu. Małe są, wręcz przysłowiowo. Jak gdzieś ciasno naprawdę, do szpilki tam nie można wetknąć (tak mówi się od siedemnastego wieku). Jak coś naszym zdaniem nie zginie, bo nie jest małe, mówimy, że to nie szpilka. W stogu siana szpilki znaleźć się nie da, podobnie jak igły – dodajmy, że znalezienie może boleć, więc podwójnie nie warto. Ale choć szpilka mała, warto się po nią schylić, tak mówiło przysłowie już w dziewiętnastym wieku. A jej część, czyli łepiek, jest, co zresztą naturalne, jeszcze mniejszy. Jest tak mały, jak łepiek od szpilki...

Małe są szpilki, ale ostre, tak ostre, że ból zadają. Kiedy się denerwujemy, wytrzymać

nie możemy czy czekamy na coś przykrego, to aż nas boli. Siedzimy, a czasem stoimy, jak na szpilkach. Kłują. I stąd też te wbijane komuś (najczęściej złośliwie) szpilki. A czasem o satyrze tak można powiedzieć, nawet pismo satyryczne (szkoda, że go nie ma, a tradycjami było) miało tytuł „Szpilki”.

Dawne szpile były dla ozdoby, mężczyzn i kobiet. Dzisiejsze szpilki czasem służą i mężczyznom, jak szpilki do krawata, ale częściej kobietom, jak szpilki do włosów i oczywiście szpilki tak efektownie, elegancko i niewygodnie zdobiące pantofle, a naprawdę dodające uroku i wdzięku nogom kobiet.

A i w naturze spotykamy się ze szpilkami, mało, z całymi lasami szpilkowymi (zwanymi też iglastymi). Szpilki sosny, świerka, jodły pachną do tego i służyć mogą jako podstawa do leczniczych i smakowitych wywarów.

Małe są szpilki, ale nie tak znowu małe, by ich nie zdrobnić. Mamy więc szpileczki, mniejsze nawet od szpilek, ale przez to też sympatyczniejsze od nich. Tyle że kłują tak samo.

Cóż, czasem trzeba ukłuć, a czasem nawet warto być ukłutym...

Fot. Adam Koprowski, CC BY 4.0

**PROF. DR HAB.
JERZY BRALCZYK**

Językoznawca, emerytowany profesor Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN. Specjalizuje się w języku mediów, reklamy, polityki i komunikacji publicznej. Autor kilkudziesięciu książek poświęconych polszczyźnie, kulturze słowa i skutecznej komunikacji. Ceniony popularyzator wiedzy o języku, od lat obecny w radiu i telewizji. Jego działalność naukowa i publiczna przyczyniła się do wzrostu świadomości znaczenia języka w życiu społecznym.

